

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «РОДЕНТОЛОГІЯ»

Дисципліна вільного вибору
здобувача
Освітній ступінь – бакалавр
Спеціальність – 201
Агрономія

Освітньо-професійна програма «Агрономія» Кафедра ботаніки та захисту рослин

Кількість кредитів ECTS – 3, курс – 4, семестр – 7, лекції – 22 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 46 год., форма контролю – залік.

Лектор: Урсал Вячеслав Валентинович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ботаніки та захисту рослин.

Дисципліна розглядає біорізноманіття гризунів у різних ландшафтно-географічних зонах; знайомить з таксономічними категоріями, які містять найважливіших шкідників сільського господарства їх біологією, екологією, поведінкою та станом популяції за різних умов існування. Крім того, дисципліна «Родентологія» розробляє науково обґрунтовані методи обліку і прогнозування динаміки чисельності гризунів, на базі яких можливе розумне планування винищувальних заходів із урахуванням економічного порогу шкідливості. Вивчення даної дисципліни допоможе майбутнім агрономам при необхідності спланувати та ефективно провести комплекс заходів регулювання чисельності гризунів за допомогою різних методів.

Метою дисципліни є формування у студентів професійних знань та умінь, що забезпечать кваліфіковане застосування методів захисту сільськогосподарських культур від шкідливих гризунів з урахуванням біолого-екологічних особливостей шкідника і умов навколишнього середовища.

Завдання вивчення дисципліни:

- передбачення строків появи, рівня поширеності й розмноження гризунів та можливих явищ і процесів у фітосанітарному стані агроценозів у майбутньому;
- використання основних особливостей поведінки та розмноження гризунів і зайцеподібних в коротко- та довгостроковому прогнозі чисельності фітофагів.

Компетентності здобувача, сформовані в результаті вивчення курсу:

знати: систематичне положення шкідника, його біологію, екологію, шкідливість та економічний поріг шкідливості по відношенню до різних культур у різних кліматичних зонах України; методики обстеження угідь та культур з метою виявлення шкідливих гризунів; набір найефективніших і найменш небезпечних для навколишнього середовища специфічних пестицидів; технологію безпечного застосування родентицидів; заходи захисту без застосування пестицидів (агротехнічні, біологічні, фізичні, механічні та ін.); видовий склад природних ворогів і рівні їх ефективності;

вміти: визначати рівень чисельності, інтенсивність розвитку, розмноження та потенційної загрози шкідливих гризунів і зайцеподібних; здійснювати розрахунки

необхідної кількості хімічних і біологічних засобів боротьби з шкідливими гризунами, визначати біологічну й економічну їх ефективності; прогнозувати розмноження шкідливих гризунів в агроценозах.

Програма дисципліни:

Модуль 1. Біолого-екологічні особливості гризунів. Загальна характеристика.

Тема 1. Загальна характеристика гризунів.

Тема 2. Фізіологія терморегуляції у гризунів.

Тема 3. Екологія гризунів і зайцеподібних. Формування популяцій. Екологічні групи гризунів.

Тема 4. Динаміка чисельності гризунів. Фази динаміки чисельності. Розселення гризунів.

Модуль 2. Класифікація шкідливих гризунів та зайцеподібних і захист від них

Тема 1. Систематика гризунів.

Тема 2. Економічне значення гризунів та їх роль у природних і антропогенних екосистемах

Тема 3. Гризуни, які пошкоджують польові, овочеві культури, пасовища та плодові насадження.

Тема 4. Гризуни, які пошкоджують продукцію в коморах, овочесховищах і тваринницьких приміщеннях.

Тема 5. Прогноз чисельності та шкідливості гризунів.

Тема 6. Регулювання чисельності гризунів.

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться в аудиторіях та лабораторії захисту рослин і фітосанітарного моніторингу з використанням необхідного обладнання та наочного забезпечення.